

Dzięki rozwojowi informatyki i jej zastosowaniu w administracji dostęp do informacji publicznej został w dużym stopniu ułatwiony. Obecnie uzyskanie informacji jest zdecydowanie łatwiejsze i szybsze niż kiedyś³.

Podmioty zobowiązane do udostępniania informacji publicznej

Do udostępniania informacji publicznej są zobowiązane władze publiczne oraz inne podmioty wykonujące zadania publiczne, w szczególności:

- 1) organy władzy publicznej,
- 2) organy samorządów gospodarczych i zawodowych,
- 3) podmioty reprezentujące – zgodnie z odrębnymi przepisami – Skarb Państwa,
- 4) podmioty reprezentujące państwowe osoby prawne albo osoby prawne samorządu terytorialnego oraz podmioty reprezentujące inne państwowe jednostki organizacyjne albo jednostki organizacyjne samorządu terytorialnego,
- 5) podmioty reprezentujące inne osoby lub jednostki organizacyjne, które wykonują zadania publiczne lub dysponują majątkiem publicznym, oraz osoby prawne, w których Skarb Państwa, jednostki samorządu terytorialnego lub samorządu gospodarczego albo zawodowego mają pozycję dominującą w rozumieniu przepisów o ochronie konkurencji i konsumentów⁴.

Obowiązane do udostępnienia informacji publicznej są również organizacje związkowe i pracodawców reprezentatywne, w rozumieniu ustawy z dnia 6 lipca 2001 r. o Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych i wojewódzkich komisjach dialogu społecznego oraz partie polityczne.

Formy udostępniania informacji

Ustawa z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej przewidziała trzy sposoby udostępniania informacji publicznych:

- a) publikacja dokumentów urzędowych na stronach internetowych Biuletynu Informacji Publicznej,
- b) udostępnienie ich na wniosek osoby zainteresowanej lub wywieszenie ich w sposób zwyczajowo przyjęty w miejscu ogólnodostępnym np. poprzez wywieszenie na tablicy ogłoszeń,
- c) dostęp do posiedzeń kolegialnych organów władzy publicznej pochodzących z powszechnych wyborów np. bierny udział w sesjach rady gminy/miasta.

Podstawową formą udostępniania informacji publicznej jest Biuletyn Informacji Publicznej (BIP), który określany jest również urzędowym publi-

³ T. Aleksandrowicz, *Komentarz do ustawy o dostępie do informacji publicznej*, LexisNexis Polska, Warszawa 2002, s. 8.

⁴ Ustawa z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej Dz.U. 2001 Nr 112 poz. 1198 ze zm.

katorem teleinformatycznym. Biuletyn Informacji Publicznej działa w formie strony internetowej. W myśl art. 8 ust. 1 Ustawy o dostępie do informacji publicznej, *tworzy się urzędowy publikator teleinformatyczny – Biuletyn Informacji Publicznej – w celu powszechnego udostępniania informacji publicznej, w postaci ujednoczonego systemu stron w sieci teleinformatycznej, zwany dalej „Biuletynem Informacji Publicznej”.*

Informacje publiczne zawarte w Biuletynie Informacji Publicznej udostępnia się odwiedzającym bez przerwy przez całą dobę. Wymaga to jednak posiadania odpowiedniego sprzętu komputerowego i podłączenia do Internetu, co uniemożliwia równy dostęp do zasobów BIP-u. Problemem jest też brak bieżących aktualizacji na danych witrynach organów, co uniemożliwia aktualny dostęp do informacji. Z drugiej jednak strony dużym plusem stron Biuletynu Informacji Publicznej są ułatwienia dla osób niewidzących poprzez wprowadzenie możliwości odsłuchania treści zawartych na stronie.⁵

W praktyce realizacja obowiązków wynikających z ustawy wciąż pozostawia sporo do życzenia. Nie wszystkie jednostki umieszczają na stronach podmiotowych BIP wymagane informacje. Na sprawdzonych 10 stronach BIP urzędów gmin tylko 3 strony są na bieżąco aktualizowane.

Biuletyn Informacji Publicznej Urzędu Miasta w Białej Podlaskiej

Strona Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Miasta w Białej Podlaskiej jest jednym z przykładów dobrej praktyki udostępniania informacji publicznej. Na stronie www.umbialapodlaska.bip.lubelskie.pl (rys. 1) możemy uzyskać informacje na temat:

- dowodów osobistych,
- edukacji,
- ewidencji ludności, PESEL,
- geodezji,
- gospodarki komunalnej,
- imprez masowych, zgromadzeń i zbiórek publicznych,
- kultury, sportu i turystyki,
- kwestionariuszy osobowych,
- małżeństwa,
- meldunków,
- miejskiego Rzecznika Praw Konsumentów,
- nauki jazdy i stacji kontroli pojazdów,
- nieruchomości,
- odpadów,
- organizacji ruchu,
- ośrodków wsparcia dziennego,
- planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz budownictwa,
- podatków i opłat lokalnych,

⁵ Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 18 stycznia 2007 r. w sprawie Biuletynu Informacji Publicznej Dz.U. 2007 nr 10 poz. 68.

- prowadzenia działalności gospodarczej,
- rejestru żłobków i klubów dziecięcych,
- rejestracji pojazdów i wydawania prawa jazdy,
- skarg,
- służb wojskowych,
- świadczeń i zasiłków,
- transportu drogowego,
- udostępniania informacji publicznej,
- urodzenia dziecka,
- uzależnienia,
- uzupełniania, prostowania, zaświadczeń i odpisów z aktów stanu cywilnego,
- wydania karty parkingowej, rowerowej, motorowerowej,
- wydania Karty Duża Rodzina,
- wyborów,
- zajęcia pasa drogowego,
- zezwolenia na sprzedaż alkoholu,
- zgonów i testamentów,
- zjazdu z drogi publicznej,
- zmiany imienia/nazwiska,
- zwrotu opłat⁶.

The screenshot shows the website interface for the Biuletyn Informacji Publicznej (BIP) of the Urząd Miasta Biała Podlaska. The page is titled "Urząd Miasta Biała Podlaska" and "BIULETYN INFORMACJI PUBLICZNEJ". It features a search bar and a navigation menu on the left. The main content area is divided into two sections: "Dane teleadresowe" (Contact Information) and "Dodatkowe informacje" (Additional Information).

Dane teleadresowe	
ADRES	ul. Marszałka Józefa Piłsudskiego 3, 21-500 Biała Podlaska, Powiat. M. Biała Podlaska
TELEFON	83 341 61 00
FAX	83 343 70 64
EMAIL	sabretariat@bialapodlaska.pl
ESP	Elektroniczna Skrzynka Podawcza
STRONA INTERNETOWA	http://www.bialapodlaska.pl
NIP	537-23-35-662
REGON	030237380

Dodatkowe informacje	
ADRES WWW: www.bialapodlaska.pl	
godziny pracy (poniedziałek - piątek): sala obsługi: 7.30 - 17.00 pocztalaki pracownicy: 7.30 - 15.30 kasa: 7.30 - 14.00	
Dane do faktur i przelewów: Gmina Miejska Biała Podlaska ul. Marszałka Józefa Piłsudskiego 3 21-500 Biała Podlaska NIP: 537-23-35-662 REGON: 030237380	

Rys. 1. Biuletyn Informacji Publicznej – Urząd Miasta Biała Podlaska

Źródło: www.umbialapodlaska.bip.lubelskie.pl, 19.01.2014.

⁶ www.umbialapodlaska.bip.lubelskie.pl.

Strona Biuletynu Informacji Publicznej białskiego urzędu miasta zawiera również formularze wniosków, protokoły z sesji Rady Miasta i z posiedzeń komisji. Poza tym znajdują się tu wszystkie niezbędne dane teleadresowe referatów Urzędu Miasta. Karty informacyjne pomagają interesantom w znalezieniu odpowiednich informacji o potrzebnych dokumentach, opłatach związanych z daną sprawą oraz miejscem, w którym mogą załatwić formalności. Na stronie można też znaleźć informacje o wolnych stanowiskach pracy w urzędzie. To na stronach BIP Urzędu Miasta umieszcza się ogłoszenia z zakresu gospodarowania majątkiem (sprzedaż, przetargi) – nieruchomościami i ruchomościami. Co roku na stronach BIP Urzędu Miasta w Białej Podlaskiej są umieszczane aktualne oświadczenia majątkowe pracowników urzędu i władz miasta. Według moich obserwacji, największym zainteresowaniem cieszy się dział oświadczeń majątkowych urzędników oraz władz, informacje o wolnych stanowiskach pracy, ofertach przetargowych i protokołach posesyjnych lub z posiedzeń komisji.

Dzięki aktualizowanym na bieżąco informacjom zawartym w BIP Urzędu Miasta w Białej Podlaskiej, mieszkańcy mogą śledzić na bieżąco ważne dla nich i dotyczące ich najbliższego otoczenia informacje.

Podsumowanie

Realizacja obowiązków wynikających z Ustawy o dostępie do informacji publicznej pozostawia wiele do życzenia. Dużo instytucji nie aktualizuje swoich BIP: nie umieszcza na nich wszystkich informacji lub umieszcza je w okrojonej formie czy z opóźnieniem. Dlatego też niewiele osób korzysta z tych informacji, mimo iż są bezpłatne i ogólnodostępne. Wiele osób zniechęca to, że są one nieaktualne i niekompletne (brakuje np. protokołów z sesji lub najnowszych uchwał). Tymczasem BIP powinien służyć jako źródło informacji dla mieszkańców o pracy organów władzy pochodzących z powszechnych wyborów.

Bibliografia

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997r., Dz.U. 1997 Nr 78 poz. 483 ze zm.
- Ustawa z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej, Dz.U. 2001 Nr 112 poz. 1198 ze zm.
- Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 18 stycznia 2007 r. w sprawie Biuletynu Informacji Publicznej, Dz.U. 2007 nr 10 poz. 68.
- T. Aleksandrowicz, *Komentarz do ustawy o dostępie do informacji publicznej*, LexisNexis Polska, Warszawa 2002.
- www.umbialapodlaska.bip.lubelskie.pl